

71. Hissystem

Denna sida samt tillhörande dokument ersätter tidigare Riktlinje R.1, Hissar. Samtliga dokument är ett stöd och skall användas vid ny-, om- och tillbyggnader av hissar.

Anvisningar

Inledning

Locum förvaltar i huvudsak fastigheter för medicinsk vård och därför ställ höga och speciella krav på hissar och driftsäkerhet samt tillgänglighet.

Vid projektering skall systemens tekniska kvalité, Locums långsiktiga ägande, minimerade driftstopp samt minimerade avstängningstider för drift- och underhållsarbeten beaktas. Vid drift- och underhållsarbeten skall störning på den dagliga verksamheten minimeras genom val av system och placering av underhållskrävande utrustning. Vidare skall inte enbart hissens storlek och lastkapacitet skall vara dimensionerande, utan även teknisk utrustning där enskilda komponenters kvalité skall beaktas med avseende på lång ekonomisk och teknisk livslängd samt på långsiktig förvaltning av hiss-anläggningen. Hissens tekniska livslängd skall med avseende på alla system, utom el-, driv-, styr- och dörrsystem, vara 60 år.

Garantitid på levererad utrustning som ingår i entreprenaden skall vara minst 5 år.

Reservdelar, som reservdel avses i detta fall inte en komplett hissmotor/komplett hisskorg/komplett schaktdörr, skall lagerföras på plats som garanterar en maximal leveranstid från reservdelslager till aktuell hiss inom 24 timmar från att fel har upptäckts.

Generellt tillämpar Locum att hisssystem dimensioneras för fyra (4) servicebesök per år.

Hissentreprenören skall inför beställarens anbudsgranskning och säkerställande att rätt produkt offereras redovisa:

- livscykelkostnad för anläggningen första 30 år, baserat på fyra servicebesök per år
- vilka system i hiss-anläggningen som byts ut under de 30 första åren
- eventuellt typgodkännande med tillhörande teknisk deklARATION.

Arbetsorganisation

Locum har genom upphandling upphandlat konsulter och entreprenörer för projektering, installation, drift och skötsel av hiss-anläggningarna. Lokal driftentreprenör har genom driftavtal driftansvaret för hiss-anläggningen.

Tidigt skede

Funktionsbeskrivning - Tekniskt program

Sammanfattande funktionsbeskrivning för ny och ombyggnadsprojekt i tidiga skeden, specialistens åsikt om hur området bör tas om hand. Innehåller:

1. Utförande (teknisk utformning; Stomsystem, Systemlösningar, Tekniska krav som ska uppfyllas),
2. Rekommendationer (lösningar på vanligt förekommande verksamhetsönskemål)
3. Beslut som var projekt och HG bör/kan ta.

Hantering/rapportering av beslut och vid avsteg/avvikelse från Tekniskt program.

Vid projektering och utförande skall ansvarig för hiss- och transportsystem på Locum alltid beredas möjlighet att delta och informeras om projektet.

Senaste gällande utgåva av angivna lagar, föreskrifter, standarder och övriga kravdokument skall tillämpas om inte annat överenskommes med Locum.

Råd i BBR och BKR liksom Boverkets handböcker BBK och BSK skall tillämpas, om Locum inte godkänner annat.

Styrdokument skall ses som krav och ett stöd för alla som arbetar med projektering som omfattas av hissar i fastigheter förvaltade av Locum. Projekteringsanvisningen får inte frångås med "likvärdiga" lösningar utan skriftligt godkännande från Locum.

AMA EI, AMA Hus och AMA Anläggning liksom de övriga tekniska AMA kompletterar dessa byggherrekra. Dock gäller att krav angivna i dessa riktlinjer gäller före krav angivna i AMA, motsvarande pyramidregeln.

Locums projekteringsanvisning anger vilken gemensam standard som ska gälla inom. De är även ett styrmedel för att säkerställa att lagkrav och andra regler följs.

Locum verksamhet omfattar ett vidsträckt geografiskt område med fastigheter förvaltade av Locum som innehåller hissar för transport av personer och gods inom vård- och sjukhusmiljö. Verksamheten pågår 24 timmar om dygnet alla årets dagar utan avbrott. Dessa riktlinjer innehåller minimikrav vid projektering, tekniska krav och utförande för såväl nya hissar som modernisering eller utbyte av befintliga hissar.

Genomförandeskede

Projekteringsanvisningar

Anvisningar till projektörer/totalentreprenörer, detaljkrav kopplade till funktioner beslutade i tidigare skeenden. Skrivs i BSAB struktur och samordnas med övriga områden. Hantering/rapportering vid avsteg/avvikelse från Utförandekrav.

Projektering Utförande

Generellt gäller att projektering skall utföras och dokumenteras som en teknisk beskrivning enligt senaste version av EL AMA, där Locums krav enligt projekteringsanvisning Hiss är inarbetat.

Projektering skall utföras av kunnig person som har dokumenterad erfarenhet som teknisk konsult av hissprojektering.

Samordning skall ske mot administrativa föreskrifter (AF) som gäller för aktuellt projekt.

Avvikelse

Avsteg från projekteringsanvisning skall skriftligen godkännas av Locum.

Övriga projekteringsanvisningar

Locums övriga styrande dokument skall beaktas och berör framför allt dokumentation och tillgänglighet.

Personella kvalifikationer

Krav på personal som utför arbeten.

Vid projektering av hissanläggningar ska projektören vara väl förtrogen med de speciella krav som råder för hissar i vårdmiljöer och olika styrsystem som är anpassade där till. Stor hänsyn skall tas till speciellt pågående vårdverksamhet. Entreprenören skall ha erfarenhet från arbeten i liknande anläggningar samt ha vana från arbeten under pågående verksamhet.

Redovisning vid övertagande

Beslutad nivå på dokumentation av arbeten. Hur arbete skall slutredovisas och överlämnas. Hur informationen lagras. Vid överlämnande av entreprenad ska följande handlingar överlämnas och kontrolleras. Typgodkännande eller försäkran om överstämmelse. Godkänd säkerhetsbesiktning. Godkänd entreprenadbesiktning.

Entreprenören tillhandahåller följande handlingar:

- Anvisning för nödöppning av schaktdörrar.
- Anvisning för baxning av hisskorg.
- Anvisning för kontroll av överlast funktion.
- Anvisning för kontroll av "linspänning" vid utförande med beklädda stålbälten.
- Drift- och skötselinstruktioner med skötselrutiner, som är objektsanpassade och inte generellt skrivna. Separat skötselplan skall upprättas för varje objekt.
- För varje huvudkomponent skall minst följande beskrivas:
  - Hur komponenten skall skötas (underhållas).
  - Hur ofta behöver komponenten skötsel (underhåll).
  - Vad är den förväntade livslängden.
  - När skall komponenten bytas ut för att inte orsaka driftproblem.
  - Hänvisning till reservdelslistan.

- Vid beräkning av ovan skall hänsyn tas till:
  - Komponentens kvalitet.
  - Miljön där komponenten är installerad.
  - Hur frekvent komponenten kommer att används.
- Skötselplan (tidplan för förebyggande underhåll, objektsanpassad).
- Skötselrapport (rapporten skall innehålla skötselpunkter för varje typ av förebyggande underhåll samt plats för montören att notera sina åtgärder)
- Smörjschema.
- Beskrivning över utrustnings verknings sätt kompletterad med erforderliga ritningar och scheman.
- Beskrivning av felavhjälpan de åtgärder.

Förvaltningsskede

Uppföljning och kontroll

Drift och skötsel av hiss anläggningarna utförs på entreprenad av kontrakterad driftentreprenör. De brister som de påtalar samt resultat av den återkommande årliga besiktningen åtgärdas i samråd med driftcontroller eller läggs in i underhållsplaner beroende på arbetets karaktär. Till dessa underhållsplaner läggs även åtgärder som upptäckts av Locums personal i samband med projekt och statuskontroller.

Anvisningar för drifttagen anläggning

Speciella arbetsinstruktioner i produktion och/eller i drift och förvaltningsskede. Byggvarubedömning.

Anläggningsdokumentation

Hiss anläggning ska i samband med förändringar alltid dokumenteras. Relationshandlingar ska utformas i enlighet med Locums styrande dokument för CAD och BIM och enligt myndighetskrav. Relationshandlingar uppställningsritning ska återfinnas i Advantum.

Styrande dokument

Projekteringsanvisning Hiss Projekteringsanvisningar anger gemensam standard och skall vara ett stöd för alla som arbetar med hissar inom LFS.	Senast uppdaterad: 2024-02-27
Bilaga 1 - Tablåer Tablåritningar utförande.	Senast uppdaterad: 2021-03-11
Bilaga 2 - Hisskorg Hisskorgritningar utförande.	Senast uppdaterad: 2021-03-11
Bilaga 3 - Relationshandlingar pärmregister	Senast uppdaterad: 2024-02-27

Dokument under respektive flik.	
Bilaga 4 - Integration mot SCADA	Senast uppdaterad: 2024-02-27

Övriga anvisningar som påverkar denna disciplin

[CAD/BIM- och dokumentanvisningar](#)
[Projekterande konsulter](#)
[Driftinstruktioner](#)
[Mediamätning](#)
[Produktval - Byggvarubedömningen \(BVB\)](#)

Kontakt

[Peter Kvarnhamn](#) Specialist hiss

Ändringslogg

2024-02-27 - Då det förekommit en del incidenter innehåller en del av ändringarna och tillkommande texter revideringar som förebyggande åtgärder för att inte detta ska kunna ske igen när vi moderniserar eller bygger nya hissar. Övriga revideringar är tekniska uppgifter som är förankrade hos entreprenörerna och som är en förutsättning för att vi ska kunna ha hissar med så få och korta driftstörningar som möjligt. I dokumentet "Relationshandlingar" har endast text utgått. Bilaga 4 som även innehåller bilaga 4.a och 4.b har endast textjusteringar utförts. Föregående utgåva av projekteringsanvisning hittar du [här](#).

2022-02-11 - Ändringen består av nödtelefoni i hiss och kvalitetssäkring av lagren i hissaneläggningen.

2021-12-21 - Förändringarna består i:

- Förändringar i anvisningarna för att uppgradera patientsäkerheten.
- Driftsäkerheten har även den uppgraderats.
- Förtydligat en del texter med både ny text och även symboler för att undvika missförstånd.
- Ändringar i dokumentationen för relationshandlingar.
- Större krav ställda på service under garantitiden.
- Bilaga 4 har tillkommit som skall öka driftsäkerheten och minska kostnader i förvaltningskedet.

Stora förändringar som skall göra hissarna säkrare och minska driftstörningarna. Bilaga 4, där vi tar hem information som lagras i fem år i Citect gör att vi kan få en bättre kontroll över Locums hissar vartefter som vi bygger nytt och renoverar/moderniserar hissarna. Med information kan driften även förebygga större driftsstörningar genom att analysera och identifiera större åtgärder som måste utföras innan felet inträffar. Locum får även kontroll på när servicen utförs, då den ska loggas och förs över till Citect.

2021-03-11 - Projekteringsanvisning hiss, helt omarbetad med

tillhörande bilagor och följer nu EL AMA 19.
2019-06-17 - Förändringar enligt ändringsmarkeringar. Tillkommande bilagor.
2016-06-16 - Projekteringsanvisningar Hiss, helt omarbetad och följer nu EL AMA.
2016-01-28 - Locum publicerar styrande dokument i ny struktur.
2015-11-23 - R1, bytt namn till projekteringsanvisning samt reviderat krav utifrån nya normer.